

11. januar 2024

SAMLENOTAT

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions arbejdsmarkedsstatistikker om virksomheder og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 530/1999 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 450/2003 og (EF) nr. 453/2008 (Kom(2023) 459 final)

Ændringer i forhold til samlenotat fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 24. november 2023 er markeret med streg i marginen.

1. Resumé

Kommissionen fremsatte 31. juli 2023 ovennævnte forslag til forordning.

Forslaget vedrører udarbejdelsen af europæiske arbejdsmarkedsstatistik om løn og ledige stillinger for virksomheder. Forslaget samordner tre eksisterende områdespecifikke retsgrundlag for udarbejdelsen af arbejdsmarkedsstatistik for virksomheder med henblik på at integrere og harmonisere udarbejdelsen af statistikken.

Forslaget forventes ikke at have væsentlig nationale lovgivningsmæssige, statsfinansielle samfundsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark. Derudover kan forslaget potentielt medføre administrative byrder for erhvervslivet og særligt mindre virksomheder.

Regeringen støtter intentionerne om at integrere det lovgivningsmæssige grundlag for arbejdsmarkedsstatistik for virksomheder. Regeringen er dog generelt opmærksom på risikoen for at pålægge virksomhederne unødige byrder, herunder særligt de små virksomheder, hvor en øget indberetningsbyrde er svært at håndtere. Regeringen er derfor særligt opmærksom på, at det gøres muligt at udarbejde statistikken på baggrund af allerede tilgængelige datakilder.

Regeringen er endvidere af den opfattelse, at omfanget af delegering af beføjelser til Kommissionen skal afgrænses og præciseres. Endelig forholder regeringen sig kritisk til forslagens indførelse af 'ad hoc'-moduler til behyning af forefaldende arbejdsmarkedsforhold.

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 31. juli 2023 ovennævnte forslag til forordning. Den danske version af forslaget blev modtaget i Danmarks Faste Repræsentation ved EU 31. juli 2023.

Forslagets retsgrundlag er traktatens artikel 338 om udarbejdelse af fællesskabsstatistikker. Forslagets hensyn til beskyttelse af fortrolige data sker i henhold til forordning nr. 223/2009. Forordning nr. 223/2009 sikrer retten til respekt for privatliv og familieliv og beskyttelse af personoplysninger, jf. artikel 7 og 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, samt beskyttelsen af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger, jf. EU's regler for databeskyttelse, herunder databeskyttelsesforordningen. Forslaget skal vedtages i form af en forordning efter den almindelige lovgivningsprocedure i henhold til traktatens artikel 294.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at etablere en fælles lovgivningsramme for europæisk arbejdsmarkedsstatistik *om løn og ledige stillinger* for virksomheder. Lovgivningen integrerer hidtidige forordninger for løn- og lønomkostningsstrukturer, om lønomkostningsindekset og kvartalsstatistikker over ledige stillinger i en samlet rammelovgivning.

Det overordnede formål er at:

- 1) samle den hidtidige lovgivning på området i en fælles rammelovgivning, der er tidssvarende;
- 2) sikre, at lovgivningen er relevant og dækkende for alle væsentlige brancher og sektorer;
- 3) sikre, at statistikken er sammenlignelig på tværs af medlemsstater og statistikområder.

Forslaget lægger op til at samordne og udvide lovgivningen for at kunne imødekomme nye brugerbehov, bl.a. gennem muligheden for at gennemføre supplerende spørgsmål til eksisterende dataindsamlinger på 'ad hoc'-basis.

De væsentlige brugere er EU-institutionerne, nationale myndigheder, forskere og offentligheden. Herudover inkluderer forslaget den kønsopdelte lønstatistik i statistikforordningen. Den er tidligere blevet indsamlet på frivillig basis.

Generelt udvider forslaget kravene på nogle statistikområder, så der er bedre dækning af mindre virksomheder og af den offentlige sektor, der ikke alle steder har været omfattet af den hidtidige lovgivning.

De præcise datakrav vil blive yderligere specificeret i gennemførelsesretsakter, den foreslåede forordning giver mulighed for at justere listen over detaljerede emner, deres hyppighed, referenceperioder og tidsfrister for dataindberetning ved hjælp af delegerede retsakter. I det nuværende forslag er der ingen

afgrænsning af de statistiske informationer, som medlemsstaterne via kommissionsretsakter kan blive forpligtet til at levere.

Forordningen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 338, stk. 1, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF, artikel 294. Kommissionen lægger op til, at forordningen skal træde i kraft fra 1. januar 2026 og gennemførselsforordningerne fra 2026 og 2028.

Den finansielle ramme for gennemførelsen af forslaget vil udgøre ca. 0,3 mio. kr. i udviklingsomkostninger og 0,1 mio. kr. i driftsomkostninger på EU's budget i perioden 2025-2026.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal udtale sig i henhold til traktatens artikel 294 vedr. proceduren om almindelig lovgivning. Der foreligger endnu ingen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Forslaget behandles i Europa-Parlamentets økonomi- og valutaudvalg (ECON), med bidrag fra udvalget for beskæftigelse og sociale anliggender (EMPL). Tidspunktet for afgivelse af udvalgets rapport er endnu ikke fastlagt.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver, at den foreslåede lovgivning er nødvendig for at sikre sammenhæng, sammenlignelighed og kvalitet af den europæiske arbejdsmarkedsstatistik for virksomheder på tværs af EU's medlemsstater.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, eftersom udarbejdelsen af sammenlignelig europæisk statistik nødvendiggør en fælles lovgivningsramme, der fastlægger fælles definitioner, tidsfrister, krav til kilde- og metodedokumentation m.v.

6. Gældende dansk ret

Forordningsforslaget erstatter en række Råds- og Parlamentsforordninger ((EF) nr. 530/1999, (EF) nr. 450/2003 og (EF) nr. 453/2008) såvel som de heraf afledte Kommissionsforordninger vedr. udarbejdelsen af europæisk arbejdsmarkedsstatistik om virksomheder.

Herudover er gældende dansk ret på området Lov om Danmarks Statistik.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have nationale lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser:

Forslaget kan potentielt medføre statsfinansielle konsekvenser. Forslaget giver Kommissionen beføjelse til at udmønte forslaget via gennemførelsesretsakter, hvilket kan medføre meromkostninger i Danmark. Det er ikke muligt at vurdere disse på nuværende tidspunkt.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser: Forslaget skønnes ikke at have umiddelbare samfundsøkonomiske konsekvenser. Dette afhænger af at gennemførelsen af forordningen kan baseres på allerede tilgængelige datakilder, hvilket skal afklares.

Der er en risiko for, at svarbyrderne for erhvervslivet øges, da forslaget åbner muligheden for at indføre ekstra undersøgelser på 'ad hoc'-basis for at kunne tilgodese relevante policy hensyn. Dette kan medføre administrative byrder for erhvervslivet og særligt mindre virksomheder. Da det konkrete indhold og udmøntningen af disse gennemførelsesretsakter endnu ikke er kendt, er det ikke muligt at skønne meromkostningerne og svarbyrden knyttet hertil.

Andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring med svarfrist 1. september til følgende interessenter:

Akademikerne (AC),
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd,
Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT),
Danmarks Nationalbank,
Danmarks Apotekerforening,
Danske Revisorer,
Danske Universiteter,
Dansk Arbejdsgiverforening,
Dansk Erhverv,
Dansk Industri,
Danske Malermestre,
Danske Maritime,
Danske Medier,
Dansk Metal,
Danske Rederier,
Danske Regioner,
Dansk Sygeplejeråd,
DTL - Danske Vognmænd,
Drivkraft Danmark,
FH (Fagbevægelsens Hovedorganisation),
Finansforbundet,
Finanssektorens Arbejdsgiverforening,
FOA,
Foreningen Danske Revisorer,
Forhandlingsfællesskabet,
FTFa,
GLS-A,
GRAKOM,
Green Power Denmark,

HORESTA,
Kommunernes Landsforening (KL),
SMVdanmark,
IDA,
Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE),
ITD (International Transport Danmark),
Ledernes Hovedorganisation,
SAMA (Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgiverforeninger),
TEKNIQ Arbejdsgiverne,
3F

Der er modtaget tre høringssvar fra Dansk Arbejdsgiverforening, Akademikerne og Lederne.

Generelle bemærkninger

Dansk Arbejdsgiverforening konstaterer, at forslaget potentielt indebærer en betydelig administrativ byrde for virksomheder med færre end ti ansatte. For DA står gevinsterne ved at udvide dækningen for statistikkerne for de mindre virksomheder ikke mål med omkostningerne. DA ønsker en implementering med genbrug af data fra andre administrative kilder mhp. at minimere byrderne ved udvidelsen af dækningsområdet ift. de mindre virksomheder. Herudover mener DA, at det er unødvendigt, at Kommissionen med forslaget får beføjelse til at vedtage delegerede retsakter om indberetning af data på 'ad hoc'-basis.

Akademikerne mener, at det er godt at efterse, om de aktuelle arbejdsmarkedsstatistikker modsvarer de behov, der er på området. Akademikerne er positive, hvis der gives bedre indsigt i lønforhold på virksomheder med mindre end ti ansatte. Akademikerne udtrykker, at det er af stor vigtighed, at der så vidt muligt er sammenlignelighed over tid i statistikkerne. Slutteligt er Akademikerne enige i ambitionen om at skabe mere sammenlignelighed på tværs af EU-landene.

Lederne konstaterer, at forslaget potentielt indebærer betydelige administrative byrder for virksomheder med færre end ti ansatte. Gevinsterne med at udvide statistikdækningen med løsningsmodel 2 eller 3 står ikke mål med omkostningerne. Derfor er det for Lederne vigtigt at sikre genbrug af data fra andre administrative kilder. Herudover finder Lederne det unødvendigt, at Kommissionen med forslaget får beføjelse til at vedtage delegerede retsakter om indberetning af data på 'ad hoc'-basis.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være generel støtte til forslaget.

Dog er der stor tilbageholdenhed i forhold til at give Kommissionen for vide delegationsbeføjelser til at ændre og udvide listen af detaljerede emner, som der skal indsamle statistik om, samt mulighed for at indføre ekstra spørgsmål på 'ad hoc'-basis i enkelte år.

Herudover er der blandt en gruppe medlemsstater udtrykt skepsis med hensyn til at pålægge små virksomheder og nationale statistikmyndigheder yderligere byrder.

| Forhandlingerne i Rådet indledtes den 22. november.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter intentionerne om at integrere det lovgivningsmæssige grundlag for arbejdsmarkedsstatistik om løn og ledige stillinger for virksomheder.

Regeringen er dog generelt opmærksom på risikoen for at pålægge virksomhederne øgede byrder, herunder særligt små virksomheder, der i forvejen har sværest ved at absorbere en øget indberetningsbyrde. Regeringen vil derfor arbejde for at det gøres muligt at udarbejde statistikken på baggrund af allerede tilgængelige datakilder.

Regeringen mener endvidere, at omfanget af Kommissionens delegationsbeføjelser skal afgrænses og præciseres med henblik på at begrænse de økonomiske omkostninger og administrative byrder for virksomheder og myndigheder.

Endelig forholder regeringen sig kritisk til forslaget indførelse af 'ad hoc'-moduler, hvor Kommissionen får bemyndigelse til at indføre krav om yderligere dataindsamlinger til belysning af forefaldende arbejdsmarkedsforhold.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

| Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg d. 25. september 2023. Der blev oversendt samlenotat til Folketingets Europaudvalg d. 24. november 2024. Folketingets Europavalg er desuden blevet orienteret om udviklingen af sagen den 17. november 2023.